

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quídque is fugere,
quid agere debeat, quām exactiſimē traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum ; Dilingæ, 1695

Discursus VIII. De Præparatione Sanctissimæ Communioni præmittenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45993](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45993)

DISCURSUS VIII.

De Preparatione Sanctissimæ Communioni
præmittenda.

I.

Icet admiratio sit fi-
lia ignorantie, sit
tamen deinde Ma-
ter Scientie. Pro-
pter admirari, ca-
perunt homines phi-
losophari.

Quare optarem, vos ho-
die mecum esse etum quandam rarissi-
mum admirari, ut clarissimam de co-
dem cognitionem nanciamini. Et
en, effectus tam prodigiöus hic est.
Tutus Christus per Eucharistiam cor-
pori & animæ Christiani intimè se-
unit, & tamen per talem unionem
Christianus non sit totus divinus¹ !
non defuere, qui existimarent; Solem
motu suo indies magis & magis ap-
propinquare adeo, ut tandem terram
nostram attingere possit. Si hæc op-
nio veritatis niteretur fundamento,
an non vobis maximum videretur
prodigium, Solem in mundum no-
strum sublunarem descendisse, & hunc
non è vestigio igne & flammis corre-
ptum fuisse; Simile tamen prodigi-
um in mundo Christiano semper oculis
nostris obveratur. Sol Justitia è celo
in nos in sanctissimo Mæso Sacri-
ficio descendit, nobiscum in Altari
habitat, in Communione ad nos ipsos
ingreditur, & nihilominus adhuc fri-
gore rigemus ? Quare postquam e-
ventum hunc animadversione digni-
fici

mum, omni, quo possumus, stupore
mirati fuerimus, spero, forte ut prodi-
cam harum duarum veritatum lenti-
tiam addiscamus : quæ necessaria
& quæ tandem sit digna ad dñm
has Epulas sumendas præparatio?

II. Promilis olim Diabolus p̄mis
Parentibus nostris in Paradiso tem-
stri, si comederint de tritū, us-
cum severitate à Deo ipsis proibit,
eos sicut Deos futuros, erit sicut Di-
go. Hanç verò promissionem adō me-
dacom, alio vita cibo in veram Re-
demptor noſter committare volat,
sanctissimo, in quam, Corporeo;
quare, qui manducat, inquit ille, ne-
am carnem, & bibit meum Sanguinem,
in me manet & ego in eo, volen-
do, ut obliterat Rupertus, Proditoris
illusionem in seriz donationis etc.
etum deducere. Illusionem neq̄uis-
si, qui dixit, comedite, & eritis sicut
Dij: serio logens in verum effellit
converit. Proprius enim hujus civi-
vitæ effectus est, eos, qui illo vescuntur,
paulatim divinos efficer. Ne
verò hæc per auxilium dicta videan-
tur, minutum omnia enucleamus. Sa-
cramenta sunt simul gratia signa &
cauze, spiritualiter in nobis id ope-
rando, quod sensibiliter nobis de-
monstrant: hinc est, quod sanctissima
Eucharistia sub specie panis nobis im-
pertinet;

PSALMUS
Homo Christi.

Arifst.

Cam-
panella
apud
Pan-
dulphū
de fine
Mund.

peritatur. *Panis quem ego dabo, caro missæ pro Mundi vita.* Significans eisdem illam in anima nostra, quos clavis materialis in corpore nostro, efficiat operari, qui sunt hi quatuor à

Thoma enumerati, *Sustentare, iungere, reparare, & delellare.* ill. In primis ergo hic sanctissimus panis sustentat animam nostram, vium gratia, quam in ea invenit, conservans, ficit vitam corporis panis materialis conservat; hac tamen cum differentia, quod quantumcumque et tampane velatur corpus, tandem debilitate fibi vitam amittat, anima velut suo hocpani digne utatur, nunquam ei destitutur. *Hie est panis de cibis defensans, ut, si quis ex ipso manducaverit, non moriar!* Quod ut non in S. Thomâ, cùm de morte corporis intelligi non posset, de morte Spiritu, quod est amissio gratiæ, locum sibi Christum, credere oportet.

IV. Secundus panis effectus, quem praefat corpori, est non solum vitam conservare superfluitatem, sed etiam vegetate, augere, & ad debitam ei statutum perducere, ad quam, si parcè nundinet, non perveniret. Ideo præfata anima Panis hic superfluentia, nisi quod corpus determinatam habeat statutam, ultra quam (ubi virilem attigerit statutum) non erit amplius, quantumcumque ei timendum luppeditetur. Anima vero nullum talis habeat terminum, *quoniam est, sanctificetur abinde.* Quia in panis hic superfluentia, quae digne sumitur, toties sancti- bantur auger gratiam, quæ est illa

ipla gratia, quæ data anima perficitur, ob quam cautam dicitur est *Cibus grandium*, quia non solum incipientes, nec solum proficieunt, sed etiam perfectiores in vita spirituali cum semper convenientissimum sibi cibum experientur. *Cibus sum grandis; cresce, & manducabis me.* Ita Christus dicebat. Augustinus invitans, ut cibo hoc digne sumpto cresceret.

V. Alius Panis effectus est confitmare; *Panis cor hominis confirmat. Præter confirmationem enim & augmentationem corporis, vires illius debilitas restaurat.* Parem effectum confert panis hic celestis, ita, ut Sanctus Thomas velit; solum hunc ad omnes animæ infirmitates curandas sufficere, à quacumque etiam causâ proficieentes. *Vales contra omnes Spirituales defectus.* Quod panis vulgaris in corpore nunquam efficere potest. Atque *ar. 2.* hiuc nata est inter antiquos Christianos pericutionis tempore tanta de incompatibili hoc Sacramento astimatio. S. Cyprianus non putavit idoneum ad martyrium preferendum, qui illo non munitus in arenam de- scenderet. *Idoneus non potest esse ad martyrium, qui ab Ecclesia non armatur ad prælum.* Et quia hæc praliani occasio singulis horis poterat offerri, ideo temporibus illis Eucharistiam domi suæ allervare Fidelibus permittebat, ut in necessitate improvisa ejus sumptione contra omnia intentata ipsi tormenta se obficiarent: id *Flor.* quod etiam uno ab hinc seculo *Ro. Rem.* manus Pontifex concessit Reginæ *de ver.* Mariæ Stuartæ desideranti, ut ad *Heres.* *mor.*

mortem usque hoc facta epito est. —
munita, quam postea tanta cum vera
Religionis Catholica gloria, & he-
terodoxe oprobrio, sustinuit. Hoc
fortitudo intra nos ipsos valitis effici-
tur modis. Primum rebellem moderan-
do concupiscentiam & quasi frigido
cali tote ardores ejus reslingendo.
Lib. in Sedat, dum manet in nobis Christus,
Joan. Savientium membrorum nostrorum le-
c. 45. gem, dicebat S. Cyriacus, quia licet
3. p. q. (secondum S. Thomae doctrinam)
70. ar. hoc Sacramentum non sit directe ad
6. ad 3. somnis diminutionem institutum, ut
est Baptismus, indirecte tamen, augen-
do scilicet charitatem, ut supra dixi,
consequenter concupiscentiam ener-
vat. Augmentum charitatis est diminu-
1. l. 83. tio cupiditatis. Insuper duplicit generis:
99. 16. alia intrinseca, alia extrinseca a Deo
hic conferent auxilia: intrinseca, sunt actualis gratia praedita, quibus
intellectus vivacissimis illustratus lu-
minibus verum agnoscit bonum, illud-
que validis excitata impulsibus, vo-
luntas amplectitur. Extrinseca sunt
9. 16. proportiones extra ordinem per-
Suarez ficitur. lanctissimae Communionis gratiam-
tom. 3. collata: illa enim permotus Deus,
in 3. p. benignissimam providentiam suam cunctas
diff. 74. occasiones, que ad facilem peccandum
feti. 1. non allicere possent, removet; vites,
furoremque inimici, ne nocere per-
sumat, reprimit. *Ut leones flammam*
3. p. q. *straneas, sic ab illa mensa discedimus,*
79. ar. *terribiles effetti Diabolo, inquit Sanct.*
6. inc. *Joannes Chrysostomus. Paucis his*
verbis, quidquid a me uberioris di-
quum est, complexus.
VI. Ultimus denique divini hujus
cibi efficiens est, delectare; Ergo
dem consolations, quas quoniam
ma sancta ex illo haurit, tam ian-
signes, ut cor eius inebriant, & eis
extra seipsum dimovant. *Compte amies, & inebriantur delecto.*
Videtur Christus servator in hoc
cramento hisce cum animabus nos
posse omnino oculatus latere, & sic
olim Jacobus manus, & nuda colla,
vestes mutando, non autem voca
obtegere potuit; ita sub specie
panis Christus magnificientiam suam
& maiestatem celare videtur, sed ea
amabilissimam illam vocem, quae
templo omne cor potest liquefacere.
Quod si, quia tunc synaxis resumunt,
non sit Deo charissimus, sed filius
eius amicus, id est, in charitate de-
li non dum perfectus, per charitatem
tamen habitualem, quia in contempla-
bice, ritus dispositus; & cor alio
sensibilis hujus consolations excelsa
non inebrietur; nihilominus man-
cando sibi emi, hanc experitur delecta-
tionem, quam secum bona aliena
conscientia, convivium scilicet, utro-
quid Sapiens, quod in hoc Mondo
parari potest, suavissimum & longa-
num. *Secura mens, quas fugiunt co-
vivimus.*
VII. Sed hic iterum nascitur ad-
miratio, quae sape lacrimans. Vbi non
sunt illi efficiens, inquam, in pleiisque
Fidelibus, quid illi delitiorum len-
tient? Aliqui panem buculque de-
predicatum adeo naudent, ut in
ipis liberum esset, integris crants
annis ab illo abstinerent. *Non fuit non*
animam nostram super eis isto levigatio-
ne.

Hic cibum totum eorum stomachum
mudat: hinc cùm aliter facere non
possunt, aliquot diebus, ipsum Pa-
chatus festum precedentibus, com-
mungant, ne Pachalem laxitiam,
unumane hoc latro fruerentur epu-
lo, inturbent; gratissimum qui-
dem, & ipsi etiam expectatissimum,
sé longe diverso voluptatibus genere
mangendum diem. Quid inde vi-
tium a roboris capiunt? Hectici
aunque ardentiorem lentiunt febrem,
qui post sumprum cibum. Idem
pluribus evenire videtur Christianis,
precipue faminis, qua a unquam do-
minioribus debacchantur, nec plures
comunt imprecatiōes, maledi-
cōesque, quia quando ab hac fa-
cilius nra nra jam refecte resele-
unt; os illud, per quod paulo ante
rebus portam ingreitus erat Rex glo-
riæ, magisque, quam antiquum, ut
siqui S. Chrysostomus, propitia-
tum honorandum, tenerè pro-
mouant. Quam augmentationem,
quem profectum in virtutibus? Sancta
Maria Magdalena de Pazzis solebat
dicere, uticà sola communione bene-
ficiū hominem sancum fieri posse.
Videmus autem plurimos post annos
huius sacraissimæ mensæ convivat
semper manere eodem, nec unum
quidem palum in iis, quas Deo de-
bet, subjectionis, existimationis &
auctoritatis virtutibus progrederi. Sed
quoniam hoc onus? Aint Me-
dicis ad certa cognoscendam homi-
nis complexiōem, tatis est, vicibus,
quod sit, obseruare qualitatem, ta-
ta enim nos esse, quale est alimen-
tum. Segneri Christi. Infr. Tom. III.

tum? Quare si interrogaveritis, quæ
de causa Crocodilus sub undis vieti-
tans frida habeat viscera, alias ver-
vivens supra terram, fragrantia, sol-
vetur quæsio, respondendo: Cro-
codilum aquaticum puridâ vesici
algâ, terrestrem verò odoratissimis
paci floribus. An & in casu nostro
hac utemur regulâ? Avertat Deus.
Valde enim cibi hujus, de quo loqui-
mū, minueret existimationem: non
enim respectu quorundam hominum
videtur talis, qualis est, totus calcis;
sed totus tercus; tam abjecte
sunt cordum illorum cogitationes,
& viles affectus. Videmus enim spiritus,
quidam frequentissimè huic accu-
bentem mensa nunquam dignos
illâ spiritus concipere.

VIII. Quid, dico, nunquam
dignos concipere spiritus? Quidam
hoc cum vitali alimento magnam
non dico confortandi se, aut profi-
ciendi, sed etiam brevi temporis spa-
cio vitam tueri difficultatem senti-
unt; etenim si eo ipso die quo com-
municant, vana quedam mulier
sunt obvia, tantâ repente adutuntur
flammâ, ut citius, quam executus
papilio, in cineres retoluntur. Quod
si invenerit ad comediam (quamvis
versibus contextam nimium solutis)
aut lusum vocentur illicitum, aut ad
lucrum allicitur iuustum, tenta-
tioni cedere non dubitabunt, adob-
que vitam animæ, illo ipso die, quo
studiosus illam tamam conservare
deberent, amittunt. An non est hoc
infinitam tam digno ferulo infirme
injuriam? sacramenta suscipientes
O mmus

Hom. *minùs dignè, & illa & Christum tradu-*
66. ad *cimus, & quantum in nobis est, famâ &*
pop. *honore præcium, inquit S. Joannes*
Chrysostomus, Profecto plurimorum vi-
ta veritati ineffabilis hujus Sacramen-
ti est injuriosissima; iplorum enim
culpâ sit, ut a grâ credatur; cibum,
qualis est iste, si tantæ virtutis est, tam
parum efficere in animis nostris, ut
Christus Dominus noster toties do-
mum corporis nostri intrando, nec
ullum pedum suorum relinquit vesti-
gium, qui, quoconque ibant, variis
salutis fructus nati faciebant: Per-
Acto. *transist benefaciendo, & sanando omnes*
10. 38. oppresos à Diabolo. Quæ ergo est,
Charissimi, tanti mali causa? Opor-
tebit attenè nos illam investigare, ut,
sic loquendo, suam Sacramento fa-
mam & honorem reddamus.

IX. Sed ne diutius vos detineam; ratio est hæc manifestissima. Sacra-
3 Tho. *menta non operantur ut cause libera-*
3. p. q. *& voluntaria, sed ut cause physica-*
79. 4. *& naturales; atque ideo etiam non*
6. ad 1. *nisi secundum dispositionem nostram*
suos producent effectus. An ignem
culpabitis, quod in palea vi majore
non polleat? Duriorem, densiorém-
que illi præbete materiam, videbitis,
satis omnino in igne esse vitium ad
fortius urendum. Omnis in nobis
defectus est, quod sacræ huic mensæ
accumbentes adferamus ineptas ad ci-
bum hunc salutarem reddendum di-
positiones: atque ita, licet Dominus
Heb. *noster ignis sit ad res omnes combu-*
12. 34. *rendas apitissimus; Deus noster ignis*
consumens est, nihilominus spiritus
nostrî vanitate, quasi ignis edet ex

19

palea, ad leviter urendum illum in cogimus. Ut clarius loqueris, capi malum non à cibo, sed à stomacho rizatur. Primo Panis his Divis non teritur dentibus, sed integratur. Ideo lupi semper sunt resiliens, quia cibum non præmanum sed integrum deglutiunt. Identim faciunt Christianorum, Communionem absque ulla aequali moderatione accedunt, unde mentis obiecti poster, quod Christus dicitur maritane: *Vos adoratis, quod non est Dominus adorant, antequam impianum, peccatum tundunt, oculos obmittunt, os aperiunt, sed omnia ex mera confuetudine: de reliquo exigua hæc peragunt cognitio, & ferè nunquam, neque actionis magnitudinem, neque Dei, quem latere recipiunt, majestatem incoligunt, ita ut communem spectando ignorantiam, quasi unicuique Alienus nostrorum verba illa, in quādā ab Apostolo Athenis lecta, incepit possint: *Ignoto Deo. Neque enim talis est, cibum, antequam deglutiunt, esse præmansum; sed infusus deglutitum concoqui oportet.* At hoc quomodo in stomacho male dispositi fieri potest? talis verò est plurimorum, qui plus terrenum sunt appetentes deliciatum, quam coriolum. Accumbat menœ cum Parte Regalis, qui, si sumptus ibi facilius edificissimus, inde surges inolitus abeat ad replendum calce, aut cibis ventrem, quis mirabitur, hæc mena ei non conduceat? Hoc ideo & nos fatitamus: vix enim hoc tunc*

relici sumus epulo, quamprimum
adconfusa redimus negotia, & cùm
de ille sanctis esset transigendus
spiritus; negotijs vulgaribus, ad
quæ seculi Spiritus invitauit, impendi-
vit. Protectò hoc non est cùm con-
cupere. Quod si ergo Communionem
nobis fructuosa esse volu-
mus, de digna diuisione cogitan-
deremus; quæ quanto major erit,
tunc copiosiorem gratiæ menistrum
releuimus. Hanc Deus legem sta-
uit, tunc nobis per Sacra-
menta conferendigratiæ, quante nos capa-
citatedidimus: eodem prorsus mo-
do, quo cum fratribus suis olim egit
Ihesus, qui licet plus frumenti,
tunc magnam in Egypto habebat co-
sum, largiti voluisse, plus dare non
pouit, quâm illorum sacci caperent,
cordis sui amplitudinem ad parvam
venerat à fratribus allatam restrin-
gendo. *Imple sacco eorum frumen-*
ti, quantum possum sapere. Nos
ignoramus isti fratribus, qui liberali-
tati Domini nostri terminos præfigi-
tus, imò; ut ita dicam, etiam ipius
Omnipotenz; quamvis non sit, cur
necem in alio. An non ita ipse
Evangelista locutus est de Nazareth,
Dominum in populo suo tanta non
potuisse facere miracula, quanta
ibi tecerat; *Non poterat ubi vircentem*
alem facere. Sed quare facere non
poterat; An non erat idem in cunctis
ibidem, ut, quod sibi place-
bat, facere posset; Ita fand. Quia verò
hominia nà sapientia legem tule-
runt, secundum quam gratiæ suæ in
venerium animos delenderent, hoc

supposito, non potuit illas his, qui te
indignos propriâ suâ indispositione *Magni-*
reddebat, impertire. *Non fecit ubi vir-*
tutes mulæ propter incredulitatem
orum. 13. 58.

II.

X. Manifesta est ergo ad dignæ
communicandum bonæ dispositiōnis
neccelitas. Nunc ad modum ejus tra-
dendum procedamus. Olim (ut te-
statur S. Gregorius) Christianis com-
municare volentibus altâ voce hæc
verba Diaconus ingeminebat: *accedi-*
te cum fide, tremore & dilectione. Insi-
nuando tribus hinc virtutibus optimam
ad recipiendum tam sublimem
hospitem in cordibus nostris conti-
neri præparationem. Quare, *acce-*
dite cum fide. Fides primus Animæ ad
Deum motus est, idè quo maximè in
omnibus divinis mysterijs est necces-
taria; magis tamen, quâm unquam alibi,
in isto, quod per excellentiam suam,
mysterium fides nuncupatur. Siquidem
in nullo alio Deus ad eo est abscondi-
tus. In hoc Munde se celat sensibus no-
stris, qui non nisi solam rerum super-
ficiem penetrant; sed oculis rationis se
revelat, quæ Deum in creaturis, ve-
lut solem in speculo, contemplatur.
Non ita in Eucharistia. Hic non tan-
tum sensibus, sed ipsi rationi naturali
abconditur, quæ Divinitatem Sal-
uatoris humanitate teat. Iola pene-
trare non potest, nec humanitatem
specibus panis destructi obvelatam.
Parte alterâ hæc ipsa Fides principia *S. Tho-*
lissimus Eucharistiam instituendi fi-
nis tuit. Quod fuit primum Paten-*75 & 6.*
tum nostrorum delictum? Infidelitas, *et c.*

quā Deo fidem adhibere noluerunt—
sub speciō pomi prohibiti cortice
mortem latere , sed potiū serpenti
crediderunt id neganti , mendacibus
alleki promissis. Recte proinde , di-
cit Dominus ; prima hec infidelitas ,
qua pro objecto infelicem mortis fru-
ctum habuit , vivā fide ergo fortuna-
tissimum vitæ fructum à fidelibus meis
corrigitur. Ut expietus reatus mala
credulitatis , exigitur à vobis , ut creda-
tis , quod non videtis : ingeniose in-
quit Rupertas Abbas . Profectò pri-
ma hec cicatrix ab homine contracta
plus Diabolo , quām Deo credendo ,
non poterat melius obduci & emen-
dati , quām victoriā illā ab Ecclesia per
divinissimum hoc Sacramentum ob-
tentā. Quoniam si alibi in rebus sen-
sibus nostris superioribus credendis
intellectum subiiciamus , hīc etiam in
rebus sensibus ipsis contrariis ipsum
captivamus , à sententia circa objecta
ab eisdem latā appellando (quasi ad
senus non spectaret de omni apparen-
tia judicare) tantā , inquam , cum ani-
mi firmitate appellando , ut inter o-
mnia difficillima Ecclesiæ dogmata
nullum unquam minus fuerit oppu-
gnatum , quām istud : ita quidem , ut
primis decem Ecclesiæ seculis nullus
inventus fuerit hæresiarcha , qui rea-
lem Christi JESU in hoc Sacramento
prætentiam aultus fuerit negare ; do-
nec seculo denum undecimo novus
ad e error à Berengario propositus ,
ipso adhuc vivente à quinque illustri-
bus Conciliis fuerit condemnatus , ipse
verò ad saniorem reductus mentem ,
hæresique suā tribus vicibus abjurata ,

magna cum pœnitentia in fando
cœlestia Catholice gremio vitam fini-
sit vitus . Considerato ergo , quādo-
tiendum sit de hodiernis Hæreti-
contra dogma tanto tempore in En-
sia indubitanter alletum obgredi-
tibus . De veritate eam & sa-
uis non est relīctu ambigundi lau-
cipit S. Hilarius , de hoc loquac-
tum . Et hi perficiunt frontis homi-
nes non solum de eo dubitate , idem
ani negare audent ? ajunt , quæ
ali quando somniantem , tres licti
oculos , paulò post excusatam fale
Idem accidit superbris hilice , qui
cutiūs , quām omnes sanctos Deo-
tes , videre putantes , veram pœnitentia
Fidem penitus excancantur .

XI. Sed ad nos ipsos redeamus :
cum Fidei hujs plenitudine Christiani
in hoc Sacramento suscipere oportet .
Accedamus in plenitudine fidei . Fide
qua non in sola fide sit speculatio , sed
ad praxin descendat , operibus magis
tudinem Domini ui , quem intellectu
præsentem credit , honorando . Pro-
fectò ad Lydium hunc probata lap-
idem mulorum Christianorum fides
non est fides perfecta . Ubi in Regia
aula velibulo auditur : Ecce Rex ! o-
mnes quām primum afflanguunt , ludens
discurrere & ridere cessant , & si Aut-
corum aliquis non aliud agat , quin
ut è sede non affligeret , recte afflami-
ri posset : hic non credit ad eum Acti-
gem . Cogitate jam , si Christiani ve-
ra fidei possiderent plenitudinem , an
tam exiguā , in omnibus fecerit compli-
eo ipso tempore , quo ad sacramen-
tum accumbitur , cerneretur deus ?

In Cant.

6. I.

Anno
1600.

SEGN
Homo Christi

Quare, charillimi, conamini antequam
acceditis, conamini, in qua longè ma-
ximam de Majestate Dei in pectoribus
vultis tuncipiendi concipere estiman-
tionem, vivâque verissimæ Divinæ
præfatis apprehensionem: ita enim
optimè ad percipiendos sanctissimæ
Communioneis fructus vos disponetis,
qua, ut loquitur S. Thomas, est se-
cundum sacramentum soli Fides manifes-
ta. Ad hac Fides illa est maximum, quod
homo Deo præstare potest, obli-
quum, sacrificando illi primogeniti-
tum, id est, intellectum, trium a-
nimæ potentiarum primariam, di-
grediisque tam divino hospite thro-
num lupta proprii spiritus demissio-
nem erigendo. *Christum habitare per
hunc in eo dibus vestrie.*

VII. Hac prima dispositio maximi
el momenti, non solùm ipsa per se, sed
etiam quia omnes alias fecum trahit,
*Spes fabi tembi in fide, & scies quia ego
Dominus.* Quia Fides præfundissi-
mam divinæ Majestati debitum sequi-
tur obsequium, quod secundo loco re-
quiritur. *Accedite cum fide & tremore.*
Rustica gêns, quando cum Prin-
cipe agendum est, ignorans titulos illi-
debitos, Aulicorum cum tali Princeps
egendi & loquendi morem attendit,
addictique. Rustici sumus nos urba-
nitas legum ignati; ut ne sciamus
debito Regem celorum cultu & ho-
nore adiuvare: addiccamus ergo à san-
ctis Angelis, utpote ipsius Aulicis, qui
sapius non eredi in pedes, sed in ter-
ram prostrati summâ honoris testifica-
tione, extremæ Christi demissione,
qua in Eucharistiam descendit, se con-

formare conspecti sunt. Hic cultus
in primis ad magnam conscientiæ pa-
ritatem, tali vitz alimento convenien-
tem procurandam incitabit. Moysi
diuum fuit, antequam rubum, in quo
erat Deus, accederet, calcis le exuc-
ret, ut indicaretur, quali debeat nitere
munditiam, qui cum Deo precibus age-
re cogitat. Sed Apostolis non satis er-
at calceos exuere, necesse erat etiam
pedes ablueret, imò ut ab ipsis beatissi-
mis Salvatoris manibus ablui sine-
rent; ut significaretur, ad dignè com-
municandum non vulgarem sufficere
affectionum puritatem, sed summam
afferri oportere. Sic antequam man-
na deplueret, copiosissimo de celo ro-
net, &
re terra irrigabatur, ut quæ ad cibum
hunc Angelorum manibus præpara-
tum sufficiendum digna efficeretur.

*V. Cor.
nel. &
Lap.*

Sic quoque panes propositionis ex
candidissima debebant componi fari-
na, supra purissimam deponi mensam,
fulgidissimo adoletri incento, ut magna
hæc mundities esset figura sanctissimi
hujus Sacramenti, exquisitamque con-
scientiæ puritatem nos doceret, quâ
ad illud recipiendum nos præparare
oporteat.

XIII. Hinc enormem peccatorum
illorum temeritatem colligere potes-
tis, qui postquam longo tempore in
scelerum suorum toribus se volatâ-
runt, illo ipso mane quo confitentur,
ore suo, ut ira dicam, venenofum ad-
huc spirante halirum, mox properant
ad Christum sumendum. Quis cre-
dat hanc populi faciem intelligere,
quid sit communicare; Sanctus Joannes
Chrysostomus olim capere non

O 3 poter-

poterat, quomodo aliqui Christiani Quadragesimam tempus sufficiens existimarent, pro expiandis peccatis per totum annum commissis, nec aliter tempore Paschali ad recipiendum in hoc Sacramento Christum se prepararent.

Hom.
61. ad
pop.

Quadragesima diebus anima sancte affigas, & Deum habere propitium exspectas? ludis queso? Quid jam diceret insignis hic Ecclesiaz Doctor, si hac nostra xstate tot & tantos

videret, qui non solùm quadragesima dierum pœnitentiam non præmittunt

ad Eucharistiam sumendam, sed unico

quasi paliu à facto tribunalii festinant

ad Altare, ut, nisi fallor, altero breviore ad profibulum regrediantur.

Et quid dicent alij ejusdem cum Chrysostomo Sanctitatis & Doctrinæ

viri? Sanctus Augustinus, e. g. qui

vult prius jejuniis, eleemosynis & o-

rationibus habitationem pro Regum

maximo recipiendo præparari? Prius

orationibus, jejuniis, eleemosynis & de-

us mundare conscientiam tuam, & sic

Eucharistiam pœsimas accipere. San-

ctus item Ambrosius, qui admonet,

statim post absolutionem anhelare ad

Eucharistiam, non esse tam propriam

vele liberare, quām Sacerdotis con-

scientiam illaqueare. Qui ita po-

ne i. d. c. scunt pœnitentiam, ut statim sibi

in xstate Communionem dari velint, hi non tam

se solvere cupunt quam ligare Sacerdo-

tem. Quid ergo mirum est, ex Com-

munione tam idonea ad eum confe-

rendum nullum hauriri fructum? A-

gricola semen mandans terræ culturæ

non subacte, nec pluviis emollitæ,

exiguam collige mellem, licet semen

fuerit selectissimum. Sic licet Euchs-

ristia sit lemen immortalitatis, nihil

minus cordibus omni devotioni ha-

more destitutis illata, quem fructus

poteris producere? Seminatis ne-

sum, & intristis parum. Quod si vel

quibusdam statim post exomologia

peractam lacram adire Mensam ce-

ceditur, qui peccati mortali vivi

immunes, non tamen iis, qui longo

tempore sceleribus suis inimicis

contra Deum alière, permisere

est; sed inducendi essent, ut aliqui

dierum iactio plurimis pietatis opor-

bus vacantes, illaque lapientes web-

tes gratiæ, quam à peccatis expiati

ceperunt, promissiones in ea factæ &

proposita stabiliunt, confraternali

Plutarchus scribit: apud Sibarites

more positum fuisse, tamias integrum

anno præcedente ad nobilium convi-

via invitari, ut tempis haberent modi-

num muliebrem parandi, sequentia-

nandi. Vide ergo, an in iunctum

aut superfluum illud otium, quo pacis

diebus ad Regis celorum menum

adecdandum impenditur.

XIV. Quid autem dicemus de his,

qui non solùm vix facta peccatorum

fuorum exomologesi hujus Sacra

Mense sunt participes, sed etiam in

ipia Comunione affectum ad peccata,

paulo ante confessione expiat, reti-

ment, uno eodemque in altari idola &

Arcana collocantes? Inter hos funtil-

li, qui antequam animi rancorem con-

tra proximum, à quo offensi sunt, de-

ponant, aut prius alloquantur, igit

nihilominus odij in finu suo foventes

Sacramentum pacis recipiunt, à Chi-

risto ve-

le Majis-

propria-

Sacra-

tim n-

deti v-

du C-

amis-

poespi-

ur, q-

Chri-

tan-

tan-

institutum, ut vinculum esset, quo simus Deo, nobisque invicem ipsi subiaceamus. *O sacramentum pietatis! o sacramentum unitatis! o vinculum charitatis!* clamat sanctus Augustinus. Sanctus Joannes Damascenus docet, Communione ideo vocari Communionem, sive Synaxis, quia communicamus, & unum ad invicem per spissam. Considerat ergo, quām male sint dispositi, qui ab invicem adeo sunt divisi! olim Eucharistia in vase aureo, aut argenteo figuram columbam referente a servabatur, ut indicarent, non esse dignum ut se Christum luscerere, qui sine telle vivere non velit.

XV. Hac ipsa Reverentia, ut timor dei possit, *accedere cum tremore*, oportet, ut ab intinseco cordis ad exteriora corporis derivetur, ita ut ex modesta corporis compositione & habitu apparat, vos aut communicare, aut adhuc communicandi intentionem habere. Et quis famularum illarum poterit tolerare superbiam, quæ illo modo manet, quo sacra mensa acceperit, vaniore, immo inmodestiore quam unquam alias incedunt habitu, nec reverentia adeo superbientes tantæ se Majestatis offerte conpeculi, quæ propter amorem illarum usque eò in Sacramento le humiliavit. ut non tantum non homo, sed ignobilis cibus videtur veliri; Quām iustis de causis Sanctus Carolus olim statuit, ne talibus famulis in Ecclesiis Sacra Communio portigeretur: Non certè, non merentur, quia illam adeuntes tam exiguum Christo exhibent honorem, nec dubitare, modò pudicum illarum adoretur.

corpus, Augustissimum ipsius Corpus parvi facere; nec horrent cunctis Christiana modestia legibus contemptis flammam illas scandalis suis tecendere, ad quas extinguedas aliquid omnem suum Sanguinem Christus effudit.

XVI. Denique præcipua ad hoc amoris Sacramentum dispositio, est Dilectio. *Accedite cum fide, tremore & dilectione.* Quod ante omnia amando nos Christus desiderat, inquit S. Thomas, ut à nobis redametur. Ideoque quia in Eucharistia ultimos infiniti amoris terminos nobis demonstravit, in finem dilexit eos: similem profectò in nobis amorem volet excitari, quo supremo modo ad illum pro cibo nostro recipiendum díponamur. Hic amor, ut iustum aequaliter modum, simul appreciativus debet esse, & affectivus, qui altissimam de divina maiestate concipiatur estimationem, tenerissimóque effectu incomparabili ipsius amori respondeat. Ex nullo autem alio signo cognoscí potest, an in nobis talis reperiatur amor, quām ex defiderio divina huius mensa accumbendi. *Panis iste*, inquit S. Augustinus, *interiorum hominis querit esuriam.* Olim Imperatores à bellicis expeditionibus reduces tantâ honorum significatione & pompâ à Populo excipiebantur, ut publica lege statutum fuerit, ut hujusmodi impensis modus statueretur. An non igitur summa erit ignominia Christianis, Deum suum tam exiguo apparatu excipere? Sed quis erit ille non lege humanâ prohibitus, at Dei consilio propositus nobis apparatus?

Quæ-

Tract.
26. in
Joann.ERI
anus.

Quæ erunt istæ impensis? Nihil aliud
quam desiderium. Ecce quæ parvo
Deus sit contentus. Quamdiu Filij
Dei Incarnatio tuit desiderata? ex pe-
ctatio Gentium appellata; ipsæ erit ex-
spectatio Gentium, desiderium collum
eternorum desideratus & sancti Gentibus?

Gen.
49.
Gen.
49-26.

Jam verò cùm Eucharistia à Sanctis ex-
tentio Incarnationis vocetur, quæcum
est, ut desideriis invitatus Christus in
corda nostra descendat, sicut olim iis-
dem provocatus in terras descendit.
Verbis explicari non potest, quæcum
grata sit Deo talis dispositio. Quare
potius in casu hic referendo eam per-
pendite.

Paulus Barry Philag. XVII. Erat Bononia in Monaste-
rio quodam Religiosarum Virginum
Ordinis Sancti Dominici puella annis
tenera, quæ verè Innocentia filia &
devotionis adoptiva videbarat. Prä-
cipue verò cultui Sanctissimi Sacra-
menti apprimè deditam esse se mon-
strabat; nec contenta quos posset ei
deferre honores, desiderabat etiam si-
c ut aliae Virgines ejusdem particeps
fieri: sed ob etatem nimis teneram
Moniales ejus desideriis non assente-
bantur. Hinc ipsa, quæ propiorem
se videbat fonti, tantò magis intus af-
fiegebatur, quod inde suam fedare si-
tim non posset. Interea quodam ma-
ne, dum alia pro consuetudine, omnes
factam Mensam accedebant, Imelda
(hoc ei nomen erat) sola in loco suo
relicta adeò ferventibus Christum Do-
minum exoravit desideriis, adeoque
intensis, dignaretur ad se venire; ut
benignissimus Iesus amore vixit, &
manibus Sacerdotis abiens, pérque

luminosam avolans semitan, & ho-
tunatissimæ hujus pueræ capite subi-
terit. Ad quod prodigium atteri,
& attonitis hærentibus Monialib,
reique eventum exspectantibus, in-
horruit primò ipse quoque Sacerdos,
dein judicando æquum esse, cum
illam tam luculentem è celo appro-
tam signo Communione non paret.
Imeldæ hostiam fæculam punc-
xit. Illa tam inexpectato auctoritate
favore, tantis æstuare corporis flamus,
cordisque augete intendunt, ut
puro amore & gaudio animam ex-
lari, & repente abiens ipsam una
in celo ad upiæ cum eo se conun-
mandas aliacum in numero Virginum
jam Beatum, quia ad cenam cum
dem, sed æternam, ab Agno voca-
rum. Simile ergo fætem omnibus
vobis exopro, aut aliquam fætem pati-
tem; quia non solù ad fructum et
sanctissima Communione haurientem
vos disponet, sed etiam signum et
manifestum, vos eundem jam per-
pisse. Indicium hoc erat olim vi-
rium inter celebres illos Athletas, non
quam cibis satiati posse. Hoc que-
que maxime perfectionis, ad quam
nimis sanctæ pervenerunt, est indi-
cium: è quibus sancta Catharina Ge-
nuensis, dum etiamnum Sacerdos Ho-
stiam manibus teneret, tantò longe-
bat fame, ut intra se diceret: festinat,
festinat, date mihi cibum desidera-
tum; nec parvam illam aspectui, &
sumptioni interpositam moram toll-
rare potuit.

XVIII. Hæc est vera dispositio
norma, ad quam aspirare debet, ut
copio:

epiolum ex Communione fructum re-
frans. Accidit enim sive tremores &
tremores, 10q; proportione quadam
non tantum ante Conmunionem pro-
paratione, sed etiam post candem
pro fructu gratiarum actione obser-
vatur, ut abutus ille nimis inter
Christianos communis emendetur, qui,
viae accepta sacra similitudine dape, altari ter-
givertentes templo le propinquum, io-
bus occupationibus vacatunt. S. The-
rebus vero a Deo illuminata fuit, ut do-
mina eius ab Ecclesia celestis appelle-
tur. Hac igitur in libris suis tradit, præ-
cipuum, ob quam Christiani tam par-
vum ex frequenti Communione fructu
coligunt, cautam esse, quod cum tam
magno in domos suas recepto ho-
nore, non agant, aut converseruntur,
quandiu cum ipsis moratur. Non de-
pendat a die bono, & particula boni
dum non te prætereat. Tempus hoc tam
præcolum est, ut nec atomus ex illo
steti debet; cum Christus magis inti-
mit, quam unquam alias, anima loquen-
do nunc tunc illam verbo salvare pos-
it. Cum mansuetudine inscripsit in-
scriptum verbum, quod poset salvare animam
omnium. Quidam velut impatientes quan-
tum recedunt, cum dicto, nescire
quid bi agere debeant. An nescire-
mo quid facientur eti, si vobis pro ma-
gno theatro clavis oblati fuissent? Pro-
fetabo non credo, vos illa otiosa cingulo
apertos, sed extenso arcem mon-
stratam apertos, inclinatisq; vos divi-
norum raturos. An non ergo videtis, Christum dando vobis Corpus suum
davem pro sublimibus theantibus suis
L.P. Signeris Christ. Infr. Tom. III.

recludendis porrigit, ut possessio-
nem illorum capiat, & quid facere
debeat, neleus? Renovate fidem,
exercete submissionem, Iperm excita-
re, amorem accendit, gratiasque di-
vinas eo animi ardore illigat, ut
ab ipso benedictione vobis impetrata
Christus a domo vestra non discedat.
Hic est uulissimus communicandi
modus, non ille, quo tot mortales
exiguo ad eum cum honore divinæ huic
mentis accumbunt, quæ à Malachia
vocatur, mensa despecta, hoc est, non
aliter ab hominibus plerisque habita,^{Malach. 1. 7.}
quam si esset mensa cauponaria. Hæc
& similia, Charissimi, bene consideran-
tia sunt, antequam hoc sacraissimum
lumatum Edulum. Quando federis,
ut comedas cum Principe, diligenter atten-
de, que apposita sunt ante facien-
tiam. Salutare documentum: quando
tibi deferetur honor, Regis Regum
mensæ assidendi, nec solum cum eo ve-
scendi, sed illo ipso fruendi, attentè con-
sidera, cujus conditionis sit cibus ille,
qui tibi offertur. Non sufficit perfum-
atoria aliqua, sed attentissima requiri-
tur cognitio, ita ut divini hujus alimen-
ti dignitatem ac pretium singillatim
cogitationibus tuis diligas. Illam Car-
nem adeo tanctam, quæ attactu suo
etiamnum mortalis medebatur corpo-
ribus infirmis, jam tam pulchram, tam
amabilem, tamque admirabilem, ut in
eam sublimissimi celorum Spiritus
desiderent propicere: Illam animam
adeo perfectam, quæ cum sit infinita
repleta gratia, aliud desiderare non
potest, quam ut eadem gratia cunctis

ex opibus conferatur: Illam Divinitatem, quæ tanquam ardens amoris infiniti fornax nos expeditat, ut vi activitatis suæ totos in se transformet. *Diligenter considera, quæ apposita sunt ante faciem tuam.* Ila confidere, & divinum istum cibum præmandere, præquam sumatur: his autem considerationibus addere voluntatis affectus iis respondentes, est orendum cibum jam sumptum digere. Nec ignoratis, duas hæc operationes, ut dixi, necessarias esse, ut alimentum sumenti proficiat. Ceterum, quod tempus est magis opportunitum deo gaudient, quæ hoc, quo nos invitat, imò seipso nutrit? Nullum aliud tempus tantum divina Majestati dat campum nos sanctificandi. Ratio est, quia aliis quidem occasionibus gratiam Deum infundit a-

nimis nostris copiosam; illa secundum cuiusvis indigentiam servata est, & dari solet, vel ut à levium Diaboli nos liberet, gravi aliquo pectori innodatos, vel ut contra epule tentationes, cùm in gratia sumus, ne conforteret; hoc vero tempore, si S. Thomas credimus, gratiam, quam confer, eò potissimum referunt nos omnipotenter fecum amore conjungat. *Alioquin quod homo in seipso perfectum ex hæc conjunctionem ad Deum.* Quem ini, quæsto, hac opportunitate, quæ desiderio seipsum in cibum vocatione respondente, nec solum ipso recipere, sed aeterno ipso Communionis ipsum transmutari effigiante. *Audite ergo cum fide, tremore & timore, ad mensam aeternæ dignam; hoc enim erit ad illam ritè decentiè paratum accedere.*

DISCURSUS IX.

De Frequenti Communione.

Perverla lanæ sunt hominum studia ac propensiones, dum ex ipso præcepto saepius illud ipsum transgrediendi an-

*Gen. 2.
37.*

sam attripiunt! Audite & stupete, Präcepit Deus Adamo proposita mortis

pena ne de fructu in Paradiſo terrestri

sibi monstrato manducet: *In quaun-*

que die comederis ex eo, morte mories:

& tamen ad hanc ipsum fructum quan-

amprimum audacem Adamus extendit

manum. Parte altera Deus precipit Christianis, ut si vitæ gratia vivere relint, seipsum ne facilius no corpore suo in Encharistia, cuius ipsius quoties libuerit, copia sit vescantur: *Accipi-*

se & comedite: Q si manducas me &

ipse vives propter me. Ntholomius his

Christiani contumaciter ab hac farta

Menia abstinenter; ab eadem le excusant;

licet fame (ut Prophetæ siebat)

exhausti & tenui ad cadent in platis;

atamen in tam pernicioſo lao jejuno

obstinati perieverant. *Quid hoc rel-*